Zvědové a Rachab

Původ materiálu
Marta Sedláčková
Pořadí v lekci
34

Téma

O ženě, která změnila názor a zachránila několik životů

Cíle

- Děti uslyší o statečné Rachab, která schovala a zachránila zvědy. (předškoláci)
- Děti uslyší o statečné Rachab, která změnila svůj názor a zachránila tak zvědy, sebe i celou svou rodinu a připojila se k Božímu lidu. (mladší školní)
- Děti si vyzkouší situace vyžadující obtížná rozhodnutí skrze hraní rolí. (starší školní)

34.1 Pro učitele

Biblický text: Joz 2

34.1.1 Výkladové poznámky

Katechetické poznámky k celé knize Jozue

- Kniha Jozue je rozdělena na pět úloh.
- Pokud jste „vizuální typ“, přehledně jsou zpracována jozuovská tažení v Biblickém atlasu 1 — mapky, místa, vzdálenosti, trasy. Zvláště pro mladší děti se ale mapy jako názorná pomůcka příliš nehodí.
- *Praktická práce s násilnými motivy:* Pro mladší je třeba vybrat a zdůraznit jiné motivy než násilné, pro starší je možno tuto dvojznačnost tematizovat, záleží velmi na vyspělosti a zaměření skupiny (zvl. starší děti, které přicházejí nově do církve, nejsou biblickými příběhy „odkojeny“, se právem ptají, proč je v Bibli tolik násilí). Pro nejstarší je možné tematizovat právě dobové pozadí vzniku a užívání knihy Jozue.
- Zpracování pro předškoláky pracuje s *„vyprávěcí krajinou“* — při každém vyprávění budujeme na stole nebo na koberci na zemi krajinu ze šátků (látkových čtverců) a dalších předmětů, které nám symbolizují krajinu a další okolnosti příběhu. V dalších hodinách pomáhá evokovat probraný příběh, udržuje souvislost. Vizuální znázornění je zároveň

dostatečně abstraktní, aby děti mohly zapojit vlastní fantazii. Budete potřebovat žlutý (poušť) a zelený (zaslíbená země) šátek, modrý pruh či šálu (Jordán). Dále můžete pracovat s různobarevnými figurkami od Člověče, nezlob se apod. Budete potřebovat i kameny, kostky, dekorační materiál, atd. Pokud se v učení nedělní školy střídáte, domluvte se, jak s tím naložíte — podstata je právě v opakování, i když jednorázově to samozřejmě uškodit nemůže.

- Zpracování pro mladší školní věk pracuje s *rámcovým příběhem*, kdy se izraelské děti ptají zestárlých zvědů, „jak to tenkrát bylo“. Zvěda a vnuka můžeme také s dětmi v NŠ pojmenovat, vyrobit si je (např. jako velké loutky), použít biblické postavičky, apod. Stejně jako u předškoláků jsou tu tito zvědové dědové jako společný jmenovatel, pomáhají vidět souvislosti.

Katechetické poznámky k Joz 2

- *První kapitolu* knihy Jozue do vyprávění pro děti přímo nezahrnujeme. Je však důležitá pro pochopení celé knihy: Jozue přijímá pověření od Hospodina, ten ho posiluje, opakuje svá *zaslíbení*, vyzývá k plnění zákona. Jozue vyzývá lid k připravenosti na vstup do země. Jozue je plnoprávným nástupcem Mojžíše, čtyřikrát je vyzván k statečnosti — protože Hospodin je tím, kdo působí vítězství skrze Jozua (jeho jméno to ostatně říká — Hospodin je spása). Téma obnovy smlouvy se objeví i v další lekci Přechod Jordánu.
- Jako přípravu na tažení do země vysílá Jozue dva *zvědy*. V Bibli nejsou nazváni jménem, protože hlavní roli v tomto příběhu hraje Rachab. Zpracování klade důraz na její statečnost a především na obrat víry.
- *Rachab* nebyla pouhou prodejnou ženou, byla pravděpodobně kultickou prostitutkou, tedy někým, kdo hrál v náboženství a společnosti Jericha významnou roli. Byla v určitém smyslu nedotknutelná a důvěryhodná, proto královi muži uvěří tomu, co říká (je to věštba, podle ní hledají zvědy) a neprohledají její dům. Proto je podstatné zdůraznit její *příslušnost k náboženství Jericha* obecně, spíš než ke způsobu, jakým se toto náboženství praktikovalo (skrze sex). Tedy ve vyprávění pro děti ji označit spíše za vědmu, věštkyni, za kněžku, za někoho, kdo se hodně zabýval jejich rituály a náboženstvím, kdo to jejich božstvo znal. Vyhnete se tak vysvětlování mladším dětem, co to znamená nevěstka (kterou si budou plést s nevěstou) i moralismu. Jako dospělí čtenáři si můžeme být vědomi i této roviny vyprávění, která působí také jako popíchnutí — ovšem na obě strany — podívejte se, kdo Izraelcům pomohl! Jerišští, byla to vaše přední kněžka! Izraelci, byla to jakási špinavá prostitutka (ke které ovšem vaši zvědové zašli)!
- *Podstatný obrat:* A právě tato žena skutečně slyší a poznává, kdo je opravdu Hospodin, že je Bohem nebe i země. Nezachvátí ji ovšem strach a malomyslnost jako ostatní v Jerichu, ale pomůže izraelským zvědům, ba dokonce svou budoucnost (doslova svůj

život) spojí s Hospodinem a jeho lidem. To, že měla významnou roli v jerišském náboženství, ještě zvýrazňuje její obrat — opouští svoje hodnoty, svůj život, to, co zná — a odvážně, „abrahamovsky“ se vydává na cestu s Bohem. Její lest, kterou zachraňuje zvědy, je již činem víry v Hospodina, nikoliv vychytralostí, jak si zachránit život.

- *Útěk zvědů:* Rachab využívá své autority a svého spojení s místním posvátnem (tabu) — její popis odchodu cizinců bere král jako věštbu, podle které pronásleduje zvědy; místa úkrytu — střecha, hora — jsou pravděpodobně místa kultu, kam obyčejný člověk nesmí. Ale když Rachab již věří v Hospodina, může tato místa použít jako skrýš, kde zvědům nic nehrozí, ani od pronásledovatelů ani od místních božstev. Tyto konotace mohou být zajímavé pro nejstarší děti. *Tři dny* na hoře — to je klasická biblická figura — po třech dnech se vždycky ukáže, přijde rozuzlení — Rachab zvědy nepodvedla.
- *Smlouva mezi zvědy a Rachab:* Rachab a zvědové uzavírají smlouvu, přísahají si, že Rachab a její širokou rodinu zachrání tak, jako ona pomohla jim. *Karmínový (šarlatový) provázek* — kromě toho, že červená je dobře vidět při označení Rachabina domu, připomíná krev na veřejích v Egyptě, kterou označili Izraelci svoje příbytky jako vyvolený lid (a anděl smrti je minul). K tomuto lidu teď Rachab s celou rodinou patří, při ničení Jericha jako proklatého (Bohu nepřátelského) místa je vyjmuta, patří již k Božím přátelům.
- *Co zvědové vyzvěděli:* zvědové se vrací s tím, co jim prozradila Rachab — hradby Jericha se sice tváří nedobytně, ale vnitřně se celé město „zhroutilo“, ještě se nic neděje, a ono již žije ve zmatku a hrůze, nemají odvahu, pozbyli ducha — vlastně už to vzdali. Zvědové přinášejí Jozuovi zprávu — Hospodin nám dal celou zemi do rukou. (Jericho tu slouží jako klíč k celé zaslíbené zemi — jestliže padne Jericho, pak už je cesta otevřená.)
- *Jericho:* Jordán je hradba zaslíbené země, Jericho je branou do země, nejde jít jinudy — obejitím by se nic nevyřešilo. Město je jedním z nejstarších kontinuálně osídlených míst, v historii mělo hradby, bylo několikrát zničeno. Další zeměpisné a historické údaje najdete v biblickém atlase nebo slovníku.

34.1.2 Úskalí

Biblický text pracuje ve vyprávění pro nás poněkud nezvykle: napřed řekne, jak to dopadlo, vykreslí kontury a pak teprve celou situaci znovu popíše, vybarví (Rachab napřed muže spustí z hradeb a pak se s nimi teprve domlouvá, apod.). Pro děti je třeba vystavět vyprávění klasicky.

Vybraný oddíl končí otevřeně. Ještě nevíme, jak to s Rachab dopadne, jestli Izraelci dodrží slovo. Protože bychom museli čekat dva týdny, než dojde k dobytí Jericha, prozradíme dětem na konci vyprávění, že Rachab byla zachráněna a připojila se skutečně k Izraeli — uspokojivě tak zakončíme její příběh; v příběhu o Jerichu ho pak opět zmíníme.

34.1.3 Odkazy

Odkazy na starší katechetické přípravky, pracovní listy a další materiály najdete na adrese http://goo.gl/aDpk2x, pod číslem úlohy (34).

34.2 Pro děti

34.2.1 Předškolní děti

Předškolákům budeme krátce vyprávět příběh, můžeme při vyprávění modelovat krajinu a město z šátků a kostek na stole. Důraz je položen na statečný čin Rachab, je pominuto její povolání, její obrat („už se Bohu neposmívá, ale dříve ano“) pro nejmladší klidně vypusťte, stačí kontrast s ostatními obyvateli Jericha; problém náboženství Jericha zredukován na posmívání se Hospodinu a je vyjádřeno jako důvěra v hradby. Na závěr můžeme využít hru na schovávanou.

Lid Boží táhl pouští *(dáme na stůl žlutý šátek)* k zaslíbené zemi *(přidáme zelený šátek, na žlutý dáme několik figurek bílé barvy, např. od Člověče nezlob se)*. Když Boží lid přišel na hranice, zastavili se. Jozue, jejich velitel, řekl: „Potřebuji dva zvědy, musí zjistit, jak ta zaslíbená země vypadá! Hlavně město Jericho, kterému chceme zbořit hradby. Musí být stateční, bude to nebezpečné!“ Hned se dva přihlásili a vydali se na cestu.

Zvědové přebrodili řeku a ocitli se v krásné, zelené krajině. V zaslíbené zemi ale stála města s vysokými hradbami *(vystavíme z kostek hradbu nebo alespoň kruh)*. Nejvyšší a nejpěknější hradby mělo město Jericho. A v tom městě, které mělo vysoké a nedobytné hradby, žili lidé, kteří se smáli Pánu Bohu *(do kruhu dáme pár figurek jiné barvy než ty, které symbolizovaly izraelský lid)*. „Ten váš Pán Bůh, ten je k ničemu, nemá žádná města s vysokými hradbami, ten vás nemůže ochránit, ha ha, a když sem do města přijdete, tak vás zabijeme!“

Zvědové ale mají úkol: „Musíme zjistit, jak to v tom městě vypadá! Jak jsou široké hradby, kolik je tam lidí, kolik mají luků a šípů, kdy se zavírá brána, jakou mají obyvatelé náladu…“ Když už se stmívalo, vklouzli proto branou do města *(můžeme znázorňovat pomocí figurek)* a doufali, že je nikdo nepozná.

Nepozná? Poznali byste je? Ano, vypadají jinak. Asi mají jiné oblečení. Možná jsou z té pouště opálení nebo mají rozbité boty. Mluví asi jinou řečí. Hned je někdo poznal. A už za nimi jdou vojáci a hledají je. Co budou dělat? Kam se schovají? Co mají dělat, co myslíte?

Honem vklouzli do jednoho domu. Měli strach. „Kdo tu asi bydlí? Co když nás vyhodí na ulici, co když nás neschovají?! Pak nás vojáci chytnou.“

V domě bydlí paní Rachab *(např. červená figurka)*. Rachab se Pánu Bohu neposmívá. (Dřív ano, ale teď už ne. Uvěřila Pánu Bohu. Ví, že ji může ochránit líp než nějaké hradby.)

„Pojďte za mnou, schovám vás, rychle, rychle!“ volá šeptem na zvědy a schová je na půdě *(můžete figurky postavit na hradby, nebo nějak ukrýt)*.

Zvědové se krčí na půdě a slyší, jak u dveří buší vojáci: „Rachab, otevři! Kde máš ty zvědy, ty špiony, hned je doveď!“

Rachab zívá, dělá, jako by právě vstala z postele: „Ano, byli tady nějací cizinci, ale hned šli pryč. Už budou za hradbami. Nevidíte, že je noc?! Na noc v městě nezůstali.“

Vojáci Rachab uvěří a jdou pryč.

Zvědové slyší, jak někdo jde po schodech na půdu. Je to Rachab.

Zvědové jí říkají: „Ty jsi tak statečná! Zachránila jsi nás! Děkujeme ti.“

Rachab říká: „Věřím Pánu Bohu. Proto jsem vás zachránila. Zachráníte mě taky, až zboříte naše hradby? Zachráníte mě a moji rodinu?“

Zvědové jí podávají ruku: „Slibujeme, ruku na to! Zachráníme tebe i tvou rodinu. Pověs z okna červený provázek, ať poznáme, kde bydlíš. Jsi statečná a věříš Pánu Bohu. Patříš k nám!“

Zvědové jdou za Rachab, tajně je převede přes hradby. Zvědové jsou zachráněni a vrátí se ke svému lidu, který táboří u hranic. Až padnou hradby Jericha, zachrání zas zvědové Rachab. Všechno dobře dopadne. Bůh je silnější než všechny hradby a posměváčci.

Na závěr si s dětmi můžeme zahrát na Rachab ukrývající zvědy — děti společně ukryjí v místnosti něco malého — třeba figurku. Učitel ji pak hledá, může mít nějaký časový limit, dětem udělá radost, když ji nenajde (měl by zahrát svoje zklamání, že „zvědy“ nenašel).

Pomůcky: Různobarevné figurky od Člověče nezlob se, kostky, barevné šátky — žlutý, zelený.

34.2.2 Mladší školní děti

Vyprávění využívá rámcový příběh dědečků–zvědů a napínavý potenciál situace v Rachabině domě, vrchol je tam, kde zvědové poznávají, že Rachab vyznává Hospodina. Závěr je už stručný, nenechává děti na pochybách, že to s Rachab dobře dopadlo.

Na lavičce před domem sedí dva dědečci a vyhřívají se. Přiběhly k nim děti a posedaly si na zem.

„Dědo, dědo, vyprávěj, jak jsi tenkrát byl statečný a tajně jsi šel do Jericha! Prosím, prosím!“

„Ano, ano, vyprávějte!“ žadoní i další děti.

„Ale děti, my jsme tenkrát nebyli vůbec tak stateční! Povím vám o někom daleko statečnějším!“

Děti se uvelebily a čekají na vyprávění.

Tenkrát si nás zavolal Jozue. Po Mojžíšovi velitel našeho izraelského lidu. Chystali jsme se totiž vejít do zaslíbené země, ale v ní bydlelo spousta lidí, města tu už byla, a pěkně opevněná.

A Jozue nám tedy řekl: „Jděte, prohlédněte tu zemi i Jericho. A to vám povídám, hlavně nenápadně! Očekávám podrobnou zprávu!“

Sebrali jsme se, přebrodili hraniční řeku Jordán a šli jsme. Země to byla pěkná, kolem Jordánu úrodná a nám přišla po té poušti jako ráj. Snažili jsme si to všechno pěkně zapamatovat, jak vedou cesty, kde mají stráže, kolik jich je a tak. K večeru jsme došli k Jerichu. To se hodilo. Chvilku před setměním jsme vklouzli do města.

Hlavně nenápadně, říkal Jozue. Kam teď? Kousek od brány stál dům, kam chodilo hodně lidí. Vypadal docela honosně, tak jsme tam taky zašli, nebylo to nápadné v tom zástupu a třeba se něco dovíme. Dům to byl opravdu krásný a nám brzy došlo, proč sem chodí tolik lidí. Bydlela tu jedna kněžka, která sloužila místnímu božstvu, věštila všem budoucnost, přičarovávala jim úrodu a tak. Přespávali v tom domě a ráno šli domů s dobrou radou nebo dobrou náladou.

„Tak doufejme, že pod svícnem je tma, a právě tady nás nikdo neobjeví,“ řekli jsme si a rozhodli se, že prostě k té kněžce, jmenovala se Rachab, zajdeme, trochu ji přitlačíme ke zdi a ona nám řekne, jak to s městem vypadá, jaká je nálada, jak silné jsou hradby a podobně.

Jenže… jenže jsme zřejmě nebyli tak nenápadní, jak po nás chtěl Jozue. Z venku jsme slyšeli pokřik, a když jsem vykoukl ven, viděl jsem, jak se to u brány hemží vojáky. Určitě hledají nás!

Tu se otevřely dveře, do kterých vcházeli Rachabini zákazníci, vykoukla nějaká žena a mávla na nás: „Sem, pojďte sem!“

Nevěděli jsme, co bychom dělali lepšího, vcházeli tam všichni ostatní, tak jsme za ní šli. Za dveřmi nás ale hned táhla ke schodům na plochou střechu. Vyšli jsme za ní na střechu, takovou terasu, a ona nám ukázala jakousi kupu slámy či čeho: „Sem se schovejte!“ A běžela hned zas dolů.

Dobře věděla, proč tak spěchá. Jen jsme se zakutali do té hromady, už jsme slyšeli z ulice velký pokřik, vojáci vešli do domu. Ale kupodivu se v domě hluk rychle zklidnil a my jsme slyšeli, co se děje, i když jsme neviděli vůbec nic.

„Co si přejete? Proč jste tak vtrhli do domu vážené kněžky Rachab!“ řekl přísný ženský hlas.

„Král ti vzkazuje, že do města přišli zvědové, vešli do tvého domu a ty nám je rychle vydej! To je rozkaz krále!“ burácel silný hlas, zřejmě velitele.

Hm, tak to je zlé, mysleli jsme si — když nás chce král, tak to nás vydá. Ale ne.

Ženský hlas úplně klidně povídá: „Ano, byli tady, nevěděla jsem, že to jsou špioni, dostali radu, o kterou si řekli, nic zvláštního, něco o úrodě chtěli.“

Hm, tak na to jí neskočí, říkali jsme si, určitě prohledají celý dům, a je po nás. Ale ne.

Pak řekla totiž zas takovým daleko více přísným hlasem: „Pronásledujte je, vyšli už z města, dřív, než se na noc zavřela brána!“

Úplně jsme na té střeše slyšeli, jak velitel vojáků sklapl podpatky, málem snad řekl: „Rozkaz, pane!“ a vypochodovali z domu.

Hrůzou jsme se ani nehnuli, chystali jsme se, že v té hromadě přespíme, protože teď se z města nedalo vyjít vůbec a na to, co bude ráno, jsme nechtěli ani myslet.

Ale neusnuli jsme. Protože za námi přišla. Rachab. Nebyla to totiž nějaká služka, kdo nás ukryl, ale právě kněžka Rachab. Pomohla nám dostat se z té kupky, nechala donést trochu jídla a pití. Byla tma, nesvítili jsme a šeptali jsme. Vůbec jsme ještě nebyli v bezpečí.

Jenže to nejpřekvapivější z toho dne jsme se teprve měli dozvědět. Rachab nám totiž šeptem začala vysvětlovat, jak je to s celým městem a jeho hradbami.

„Jste Izraelci, je to tak? Nám je jasné, že naše město i celou zemi získáte. Tady se vás všichni bojí. Král i velitel vojska sice rozkazují, ale sami se klepou strachy. Po tom, co jsme slyšeli, jak vás Bůh zachránil z Egypta, víme, že nemáme šanci. Jenže se jen ještě víc opevňují. Ale já vím, že Hospodin je Bůh nebe a země. Je jediný a není nad něj. Před vámi hradby padnou.“

Odmlčela se a pak prosebně řekla: „Můžete mě taky zachránit, až dobudete město? Mě a moji rodinu?“

Tak to jsme teda nečekali, pohanská kněžka nám na té střeše odříkala vyznání víry v Boha. Ona byla ta nejstatečnější v Jerichu, ne my! Představte si, ona nás nejen schovala před vojáky, a tak nás zachránila. To byla velká statečnost. Ale ona chtěla úplně změnit svůj život — uvěřila v Boha, vzdala se svého domu a bohatství, zaměstnání a váženého postavení a chtěla se stát Izraelkou. To byla největší statečnost.

Než nás spustila z okna, které vedlo z hradeb ven, slíbili jsme jí, že ji zachráníme. Poznávací znamení: na to okno zavěsí rudý provázek, abychom se nezmýlili. A taky jsme to tak udělali, když padly hradby Jericha.

„Ale o tom zas příště, teď si běžte hrát," staví dědeček na zem vnuka, který se mu uvelebil na klíně. A pak úklonou zdraví starou ženu se džbánem. „Vidíte, to je ona, Rachab," šeptá dětem na rozloučenou.

Pomůcky: Loutky/postavičky/obrázky zvědů a vnuka.

34.2.3 Starší školní děti

Se staršími školními dětmi můžeme stručně vyprávět příběh o Rachab nebo ho zopakovat, pokud ho už znají. Jejich pozornost přivedeme k Rachab, která pro záchranu zvědů a díky své víře v Hospodina jedná nestandardně. Jedná totiž už jako Izraelka, která chrání zvědy. Důvěřuje Bohu a rozpoznává, co má budoucnost.

V životě se dostaneme do situací, kdy je potřeba se rychle rozhodnout, kde je pravda, kdo je slabý, na čí straně máme stát, koho se zastat. Zahrajeme si divadlo — každý dostane nějakou roli a podle ní bude jednat. Není přesný scénář, jen situace. A jsou situace, kdy pravda je zastat se slabého, zapřít ohroženého, a ne „po pravdě" říct, kde se schovává — a jsou situace, kdy je zas třeba říct něco úplně jiného. Nevíte hned, kdo proti vám stojí, musíte s ním hovořit, ale opatrně. Jsou to situace ze všedního dne, ale je potřeba být i v nich statečný.

Rozdejte dvěma dvojicím papírky, aby si je potichu přečetly, pak přehrají rozhovor, ostatní poslouchají, až scéna skončí, mohou ji komentovat — jak ji pochopili, co viděli, jestli souhlasí, atp. Nad situacemi C–F můžete jen debatovat nebo je taky přehrát. Co si o tom myslí děti, co vy? (Dbejte na bezpečí ve skupině, učte děti mluvit stylem „já si myslím, mně se to zdálo…", atd. — nikoliv „ty jsi…, ty to děláš špatně…".)

A1 Sedíš v parku na lavičce, kolem běží dva kluci s klacky a schovají se do křoví. Přichází stejně starý kluk.

A2 Ve třídě nejsi moc oblíbený, občas se s tebou někdo chce prát, ale ty to nemáš rád. Jednou si na tebe počkali v parku. Přicházíš do parku, na lavičce sedí kluk/holka. Tušíš, že tu jsou někde i tvoji spolužáci, co tě nemají rádi.

B1 Sedíš v parku na lavičce, kolem běží dva kluci z druhé třídy a schovají se ve křoví. Přichází o dost starší kluk.

B2 Jsi šesťák a hrozně tě vytočili dva druháci, chceš je zmlátit, ale utekli do parku. Jdeš za nimi, na lavičce sedí kluk/holka.

Další situace (zahrajte rozhovor):

C Kamarád z nedělky tě prosí, abys ho v týdnu doprovodil domů, protože na něj čekají spolužáci a berou mu tašku a věci.

D Kamarád z nedělky tě prosí, abys ho v týdnu doprovodil domů a pomohl mu zmlátit spolužáky, kteří mu berou tašku a věci.

E Stará paní prosí, zda bys jí nedonesl nákup do domu.

F Člověk ve věku tvých rodičů tě prosí, zda bys mu nepomohl něco odnést do domu.

Pomůcky: Situace rozepsané na kartičkách.

34.2.4 Přesah

Rachab se objeví také v Ježíšově rodokmenu. Vedle dalších poměrně nestandardně jednajících žen a pohanek — Támar, Rut a Batšeby.

Výtvarná činnost Z červených bavlnek spleteme pevnější provázek; obrázek zvědů polepíme s předškoláky slámou, do které se schovávali.

34.3 Liturgie

34.3.1 Písně

Bojujte, bojujte dál (SV 17); *Šemá Jisrael* (SV 322); *Před tebou* (SV 456)

34.3.2 Biblický text k zapamatování

Hospodin, váš Bůh, je Bohem nahoře na nebi i dole na zemi. (Joz 2,11)

34.3.3 Rituál

Pán Bůh je síla má

34.3.4 Okénko do bohoslužeb

Před odchodem do nedělní školy mohou dostat děti rekvizity k vyprávění tohoto cyklu jozuovských příběhů — žlutý a zelený šátek, případně postavičky zvědů, tázajícího se vnuka a Rachab.

Farář nebo učitel NŠ se může dětí i celého shromáždění zeptat, kdo je statečnější, jestli kluci nebo holky. Nechá děti odpovídat, třeba i hlasovat. Příběh uvede: Dnes si budete povídat o třech statečných lidech, tak běžte do nedělní školy zjistit, jestli v dnešním příběhu byli statečnější kluci nebo holky.

34.3.5 Modlitba

Pane, děkujeme ti za každého, kdo je statečný a obrací se k tobě, pomáhá ohroženým a má tě rád. Prosíme, abychom ti vždycky věřili a spoléhali se na tebe, jako zvědové, jako Rachab. Amen.

1 Page, Nick: *ABC Biblický atlas.* Praha: Česká biblická společnost, 2011.

Odkaz na pracovní list
31 Před vstupem do zaslíbené země
31 Před vstupem do zaslíbené země - st
Cílová skupina
Předškolní
Školní
Starší školní
Katechetické cykly
Dál přece nejdeme sami I (Od stvoření k Josefovi + Od Mojžíše k Rút)
Biblický odkaz (kat)
Jozue 2